

Ordnningen av de videnskapelige undersøkelser på Svalbard.

Den norske stat har oprettet en under Departementet for Handel, Sjøfart, Industri, Håndverk og Fiskeri hørende sentralinstitusjon for utforskningen av Svalbard og Ishavene. Under denne institusjon, hvis navn er Norges Svalbard- og Ishavs-undersøkelser (adr. Bygdø allé 34, Oslo), sorterer bl. a. den offisielle norske kartlegning, den geologiske undersøkelse og øvrige naturhistoriske og geofysiske undersøkelser av øgruppen samt oplodning av farvannene. Undtatt er de meteorologiske observasjoner, der hører under Meteorologisk Institutt i Oslo, og spesielle fiskeriundersøkelser, som sorterer under Fiskeridirektøren i Bergen.

For å opnå det best mulige resultat av den videnskapelige forskning på Svalbard, er det nødvendig, at alle ekspedisjoner, som akter å drive videnskapelige undersøkelser på øgruppen, sender anmeldelse herom til det norske Utenriksdepartement, og desuten sendes en meddelelse om ekspedisjonen til Norges Svalbard- og Ishavs-undersøkelse. Meddelelsen må inneholde plan for ekspedisjonen, hvori redegjøres for de planlagte videnskapelige arbeider, arbeidsfelt, utrustning, fartøi, proviant og personell. Norges Svalbard- og Ishavs-undersøkelser vil så gjennomgå ekspedisjonens planer. Den vil undersøke, om det planlagte arbeide muligens allerede er utført helt eller delvis, og om der kanskje er andre ekspedisjoner, som allerede arbeider i de samme trakter, eller som har lignende planer. Instituttet kan om så ønskes gi ekspedisjonen underretning om videnskapelig litteratur og karter vedrørende de påtenkte undersøkelser, om igangværende bearbeidelse av videnskapelig materiale og utarbeidelse av karter, som maatte være av betydning for dens arbeide, likesom det også kan gi ekspedisjonen praktiske vink om naturforholdene og om utstyr. Det vil likeledes kunne gi opplysning om, hvilken norsk havn bør anløpes av hensyn til den foreskrevne kontroll med toktets utrustning. (se nedenfor) og eventuelt opplysninger om skibsleilighet til øgruppen og om muligheten for underbringelse av ekspedisjonens medlemmer på de beboede steder.

Norges Svalbard- og Ishavs-undersøkelser skal også gi de anmeldte ekspedisjoner underretning om norske lover og forskrifter, f. eks. fredningsbestemmelser, som ekspedisjonene kommer i berøring med.

De tjenester, som Norges Svalbard- og Ishavs-undersøkelser på denne måte yder andre ekspedisjoner, skal være vederlagsfrie, forutsatt at der ikke begjæres utredninger av en eller annen art, som vil medføre betydelige arbeider eller ekstraordinære utgifter. Skal imidlertid Norges Svalbard- og Ishavs-undersøkelser alltid være istand til å fylle sin stilling som opplysningsanstalt for Svalbard, må til gjengjeld ekspedisjonene straks etter sin hjemkomst innsende til den nevnte institusjon en foreløbig beretning om de utførte arbeider og de oppnådde resultater. Likeledes må der innsendes to eksemplarer av alle avhandlinger, bøker og karter, der måtte utkomme som resultat av deres undersøkelser.

For å komme ut av det kaos, som allerede lenge har hersket med hensyn til de geografiske navn på Svalbard, har den norske stat satt igang et omfattende arbeide for å fastsette endelige navn på hver lokalitet. Dette arbeide vil foreligge avsluttet i løpet av et års tid. For å undgå yderligere konfusjon på dette område må enhver ekspedisjon, som vil påsette nye geografiske navn, innsende forslag til Norges Svalbard- og Ishavs-undersøkelser (for utenlandske ekspedisjoners vedkommende gjennom det norske Utenriksdepartement). Denne institusjon vil gjennomgå navneforslagene og fremkomme med en innstilling. Den endelige avgjørelse fattes av de norske autoriteter, under hvilke saken sorterer.

Man gjør ennvidere oppmerksom på, at der ved lov af 6. august 1915 (se herom også Kgl. Resolusjon av 15. december 1917, 3. september 1920 og 17. januar 1928) er etablert en kontroll med utrustningen og provianteringen av ekspedisjoner til de arktiske egne. Ved loven er i første rekke tenkt på norske fangstekspedisjoner, men den gjelder også for tokt, som utrustes fra norsk havn i annet øiemed enn fangst, når hensikten opgis eller skjønnes å være, at ekspedisjonen helt eller delvis skal overvintrere. Den omfatter tillike tokter, som foretas under sådanne forhold, at overvintring kan bli nødvendig, selv om den ikke er tilsiktet. Ennvidere gjelder lovens bestemmelser tillike for utenlandske ekspedisjoner, som i norsk havn antar norske innvånere som deltagere, når toktets hensikt opgis eller skjønnes å være overvintring, eller når ekspedisjonen foretas til slike strøk eller under sådanne forhold, at overvintring kan bli nødvendig.

Anmeldelse om toktet skal gjøres til politimesteren på det sted, hvor toktet utrustes. Men anmeldelsen kan for utenlandske ekspedisjo-

ners vedkommende også skje gjennom Norges Svalbard- og Ishavsundersøkelser; der må isåfall opplyses, fra hvilken by i Norge avreisen skal finne sted. Kontrollen utføres av et tilsyn, som består av en sjøkyndig besiktelsesmann ved statens skibskontroll i forening med en mann, som er kyndig i overvintring i arktiske egne. Han oppnevnes av rettens formann.

Det har vist sig nødvendig å få en slik kontroll, som loven etablerer. Det hender nemlig ikke rent sjelden, at ekspedisjoner og personer, som begir sig til Svalbard, er så dårlig utrustet, at de kommer i vanskeligheter. Hvis en slik ekspedisjon kommer i nød, vil ofte ett eller flere av dens medlemmer nå frem til et av de bebyggede steder, hvor der fins telegraf, og varsle, at de øvrige medlemmer befinner sig i livsfare, og at noe må gjøres for å undsette dem. Også i det tilfelle, at man i lengere tid blir uten underretning om en ekspedisjon, vil der straks heve sig røster for, at efterforskning må igangsettes. I slike tilfelle har den norske stat måttet udsende eller foranledige udsendt redningsekspedisjoner. Også av hensyn til de kullselskaper, som arbeider på Svalbard, er en kontroll med turist-, jakt- og videnskapelige ekspedisjoner nødvendig. Det har hendt, at slike ekspedisjoner er kommet til Svalbard så mangelfullt utstyret, at de fra første øieblikk av er falt til byrde for den nærmeste kullgrubeby, og det er ikke alltid så lett for kullselskapene å yde den hjelp, som måtte være nødvendig. Det går endda an om sommeren, men det er en langt alvorligere affære for et kullselskap, når der plutselig midt på vinteren dukker op deltagere i en eller annen ekspedisjon, som befinner sig i en hjelpeløs forfatning, og der må skaffes husrum, føde og legehjelp, samt forsøkes sendt undsetning til de nødlidende.

Som nevnt sorterer de meteorologiske undersøkelser på Svalbard under det Norske Meteorologiske Institutt. Den norske stat har opprettet to meteorologiske stasjoner på Svalbard, en i Tunheim på Bjørnøya og en i Ankershamn ved Green Harbour. Det Norske Meteorologiske Institutt vil på henvendelse kunne gi videnskapelige ekspedisjoner, som vil arbeide på Svalbard, alle fornødne opplysninger om klimatiske forhold og om de meteorologiske arbeider, som drives der.

Enn videre skal man gjøre opmerksom på, at Norges Svalbard- og Ishavsundersøkelser utgiver en publikasjon: „Skrifter om Svalbard og Ishavet“, som er tenkt å skulle inneholde alle videnskapelige resultater, som fra norsk side trykkes om disse egne. Det vil også være anledning for utlendinger til å få trykt sine arbeider i denne publikasjonsserie, men i så fall må de selv bekoste de med trykningen forbundne utgifter.